

RESTAURATIE EN HERBESTEMMING
VAN 'KASTEEL GROENENDAAL'
TE HOEILAART.

Het kasteel van Groenendaal werd in de tweede helft van de 18de eeuw gebouwd op de site van de voormalige Priorij van Groenendaal, als wagenhuis met personeelsverblijf. Het gebouw was enkele jaren in gebruik door de woudadministratie en deed midden vorige eeuw dienst als hotel/restaurant. Het gebouw is beschermd als monument volgens MB van 1 oktober 1998. De studieopdracht omvat de restauratie en de functionele inrichting van het gebouw en de bijgebouwen. Het gelijkvloers wordt bestemd als sociale ontmoetingsruimte, een ankerpunt in de Vlaamse rand rond Brussel. De lokalen op de verdieping worden ingericht als kantoorruimte voor enkele diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, namelijk de woudmeester, de houtvesterij, de visserij en het Educatief Bosbouwcentrum Groenendaal. Daarnaast is er nood aan gemeenschappelijke ruimte en lokalen voor specifieke opleidingen. In dit goed bereikbare gebouw, aan de rand van de agglom...

meratie, zal ook ruimte gemaakt worden voor enkele satellietkantoren. Het restauratievoorstel moet de herbestemming realiseren en daarbij rekening houden met de waarden van het monument. Dit gebouw is het resultaat van verschillende verbouwingen en van aanpassingen in de loop van de tijd al naargelang het gebruik dat men ervan maakte. Gebouwd als wagenhuis van de priorij en gebruikt als hotel/restaurant, moet het vandaag tot ontmoetings- en kantoorruimte gerestaureerd worden. Een goed restauratieontwerp onderkent de kwaliteiten uit voorgaande perioden, maar weet evengoed volgens de huidige noden een waardevolle bouwcampagne toe te voegen. Het kantoorconcept 'anders werken' is bepalend voor het ontwerp evenals een voorbeeldige toegankelijkheid voor mindervaliden. De studie van de buitenaanleg wordt opgemaakt door de Afdeling Bos en Groen en zal mee bijdragen tot een betere uitstraling van het gebouw en de gehele site.

LOCATIE	PUBLICATIEDATUM	13/01/2004
Duboislaan 1	SELECTIEDATUM	04/03/2004
1560 Hoeilaart	GUNNINGSDATUM	12/05/2004
BOUWHEER	CONTRACTDATUM	28/02/2005
MVG - Afdeling Bos en Groen	OPLEVERINGSDATUM	

ONTWERPTEAM 1

Groep Planning cv

ONTWERPTEAM 3

Architectuur Atelier bvba

ONTWERPTEAM 4

TV Luc Maes / Jan Florizoone

ONTWERPTEAM 5

TV Architectenbureau Braakhuis / Ingenieursbureau Provoost / 3E nv

HOEKVERDRAAIING

PLAN niveau -1

PLAN niveau 0

PLAN niveau 1

ONTWERPTEAM 2

LENS*ASS

Om de hoofdkom van de voormalige Priorij van Groenendaal duidelijk te situeren werd vermoedelijk de inplanting van het toenmalige wagenhuis bewust voorzien ter hoogte van het spiegelbeeld van de hoofdweg (huidige Duboislaan) rondom een as loodrecht op de toegang van de priorij. Hierdoor ontstaat een spanningsveld ter hoogte van de openplooiende driehoek. Een eerste vorm van bienséance en convenance, om zich ten aanzien van de priorij ondergeschikt en met respect op te stellen. Opvallend is bovendien dat de belangrijkste kamer van de Commissaris recht tegenover en haaks wordt geplaatst op de hoofdbeuk van de priorijkerk waardoor een onmiskenbare dialoog en relatie ontstaat. Het is dan ook logisch dat de nieuwe hoofdkom niet hier, maar eerder in de noordgevel wordt voorzien. De functionele aanbousels ter hoogte van noord- en zuidgevel zijn een grondige verbouwing niet waard: noch om de historische waarde van de gebouwen en hun bouwfysische toestand, noch om hun beleevingswaarde of om budgettaire redenen. Ze worden best gedemonteerd om het authentieke en specifieke

langgerekte karakter van het Kasteel van Groenendaal tot z'n recht te laten komen. De uitbreiding wordt voorzien aan de zuidzijde van het gebouw op de plaats waar de gevel vroeger geheel gesloten was. Nog krachtiger worden de nieuwe volumes en vlakken als ze de confrontatie aangaan met de inplanting van de voormalige priorij analoog met de hoekverdraaiing in het kasteel. Niet alleen de locatie, maar ook de maatvoering van het nieuwe gebouw, het materiaalgebruik (hout versus steen), de verhouding en maatvoering van de ramen, dragen bij tot de hiërarchische continuïteit van de gebouwen. De ondergeschikte verhouding van de aanbouw tot de hoofdbouw heeft ook z'n weerslag op de programmatische invulling van beiden. Zo is er bewust voor gekozen om het kasteel volledig vrij te maken voor haar 'oorspronkelijke' gebruikers (Afdeling Bos & Groen). Het nieuwe gebouw biedt onderdak aan de horecafunctie, die vanaf het begin van de 20ste eeuw wel haar intrek had genomen in het kasteel, maar er in wezen vreemd aan is.